

การพยากรณ์ (ระยะสั้น) ทางการเงิน

- งบการเงินล่วงหน้าที่สำคัญ 2 งบ

1. งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า : ทำเพื่อแสดงผลการดำเนินงานตามแผน
2. งบแสดงฐานะการเงินล่วงหน้า : ทำเพื่อแสดงฐานะทางการเงินตามแผน

- การสร้างงบการเงิน มี 2 วิธี

1. วิธีเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย

- หาคความสัมพันธ์ของแต่ละงบโดยเทียบเป็น % ของยอดขาย
- ประมาณการยอดขายใหม่
- นำ % ของแต่ละรายการมาคูณกับยอดขายใหม่

2. วิธีอัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขาย

- ให้ทุกรายการเพิ่มขึ้นเท่ากับ % ที่เพิ่มหรือลด ของรายการเดียวกันในปีก่อน

เช่น

		วิธีเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย	วิธีอัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขาย
		% ของ ยอดขาย 2554 2555	% เพิ่ม ตามยอดขาย (35%) 2555
รายได้จากการขาย	100,000		
หัก ต้นทุนขาย	80,000		
กำไรขั้นต้น	20,000		

การสร้างงบกำไรขาดทุนล่วงหน้า (Pro Forma Income Statement)

- การสร้างงบกำไรขาดทุนล่วงหน้าแบ่งเป็น 2 กรณี

1. ทุกรายการในงบ ผันแปรตามยอดขาย
2. บางรายการในงบ ผันแปรตามยอดขาย

บางรายการในงบ ผันแปรตามยอดขาย

หน่วย : พันบาท	2560	วิธีเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย	
		%ของ ยอดขาย	ประมาณการปี 2561
ยอดขาย	840,000		
หัก ต้นทุนขายคงที่	336,000		
ต้นทุนขายผันแปร	268,800		
กำไรขั้นต้น	235,200		
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการคงที่	33,600		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผันแปร	16,800		
กำไรจากการดำเนินงาน	184,800		
หัก ดอกเบี้ยจ่าย (คงที่)	16,800		
กำไรก่อนภาษี	168,000		
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล (20%)	33,600		
กำไรสุทธิหลังภาษี	134,400		
หัก เงินปันผลจ่าย (คงที่)	30,000		
การเปลี่ยนแปลงในกำไรสะสม	104,400		

- กำหนดการจ่ายเงินปันผลคงที่ 30,000 บาท

การสร้างงบแสดงฐานะการเงินล่วงหน้า

- การประมาณยอดขายเพิ่มขึ้น จะต้องลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับยอดขายที่เพิ่มขึ้นและต้องจัดหาเงินทุนเพิ่มหากเงินทุนที่มีอยู่ไม่เพียงพอ

• การวางแผนการลงทุนในสินทรัพย์ (ด้านสินทรัพย์)

- สินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสด ลูกหนี้การค้า สินค้าคงคลัง
 - การลงทุนเพิ่มตามการเพิ่มขึ้นของยอดขาย (เป็นการเพิ่มขึ้นอัตโนมัติ)
 - เรียกว่า Spontaneous Investment
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น เครื่องจักร โรงงาน
 - การลงทุนเพิ่มขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกำลังการผลิตขณะนั้น

- Full Capacity กำลังการผลิตเต็มที่ : จะต้องลงทุนเพิ่มสำหรับทุกรายการของสินทรัพย์
- Excess Capacity กำลังการผลิตเหลืออยู่ : ไม่จำเป็นต้องลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ถาวร

• การวางแผนจัดหาเงินทุน (ด้านหนี้สินและส่วนของเจ้าของ)

แหล่งเงินทุนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แหล่งเงินทุนที่มาจากการดำเนินงานของกิจการ ได้แก่

- แหล่งเงินทุนระยะสั้นจากหนี้สินหมุนเวียน เช่น เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
 - เพิ่มขึ้นอัตโนมัติตามการเพิ่มขึ้นของยอดขาย เรียกว่า Spontaneous Financing
- แหล่งเงินทุนจากกำไรสะสมส่วนเพิ่ม
 - มาจาก กำไรสุทธิที่ได้จากการดำเนินงาน – เงินปันผลจ่าย

2. แหล่งเงินทุนจากภายนอกกิจการ (Additional Funds Needed)

- จัดหาตามความจำเป็นและความเหมาะสมจากแหล่งต่างๆดังนี้
 1. เงินกู้ระยะสั้น เช่น ตัวเงินจ่าย เป็นต้น
 2. เงินกู้ระยะยาว เช่น เงินกู้ธนาคาร การออกหุ้นกู้ เป็นต้น
 3. การระดมทุน โดยการออกหุ้นสามัญ เป็นต้น

ตัวอย่าง กรณี Excess Capacity

สินทรัพย์	2560	วิธีเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย	
		%ของ ยอดขาย	ประมาณการปี 2561
เงินสด	33,600		
เงินลงทุนระยะสั้น	21,000		
ลูกหนี้การค้า	54,600		
สินค้าคงคลัง	109,200		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวม	352,800		
สินทรัพย์รวม	571,200		

หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	2560	วิธีเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย	
		%ของ ยอดขาย	ประมาณการปี 2561
เจ้าหนี้การค้า	67,200		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	12,600		
หนี้สินหมุนเวียน	33,600		
ตัวเงินจ่าย	43,200		
หนี้สินระยะยาว	120,000		
หุ้นสามัญ	267,600		
กำไรสะสม	27,000		
- AFN			
หนี้สินและส่วนของเจ้าของรวม	571,200		

สมการความสัมพันธ์ของ AFN

$$AFN = \boxed{\begin{array}{c} \text{เงินลงทุนเพิ่มใน} \\ \text{สินทรัพย์} \end{array}} - \boxed{\begin{array}{c} \text{เงินทุนอัตโนมัติ} \\ \text{ที่ได้มาจาก} \\ \text{หนี้สินระยะสั้น} \end{array}} - \boxed{\begin{array}{c} \text{แหล่งเงินทุนจาก} \\ \text{กำไรสะสมส่วนเพิ่ม} \end{array}}$$

ตัวอย่างการคำนวณ AFN จากข้อมูลข้างต้น กรณีสินทรัพย์เป็นแบบ Excess Capacity

- สินทรัพย์ที่ต้องลงทุนเพิ่ม =
- แหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการลงทุนมาจาก
 - เจ้าหนี้การค้าเพิ่ม =
 - ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่ม =
 - หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่ม =
- กำไรสะสมส่วนเพิ่ม (จากงบกำไรขาดทุน) =
- รวมเงินทุนส่วนจากแหล่งภายนอกอัตโนมัติและแหล่งภายใน =
- AFN =

การใช้สูตรในการคำนวณหาค่า AFN

$$AFN = \frac{(A^*)}{S_0} \Delta S - \frac{(L^*)}{S_0} \Delta S - MS_1(RR)$$

ปัจจัย 5 ปัจจัยที่มีผลต่อ AFN (Key Drivers)

ปัจจัยที่มีผลต่อค่า AFN	การเปลี่ยนแปลง	ผลต่อค่า AFN
การเพิ่มขึ้นของยอดขาย (ΔS)	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
สัดส่วนของเงินลงทุนในสินทรัพย์ที่ต้องลงทุนเพิ่มตามยอดขาย เมื่อเทียบกับยอดขาย ($\frac{A^*}{S_0}$)	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
สัดส่วนของหนี้สินระยะสั้นที่เพิ่มตามยอดขาย เมื่อเทียบกับยอดขาย ($\frac{L^*}{S_0}$)	เพิ่มขึ้น	ลดลง
อัตรากำไรสุทธิ (M) ยอดขายปีก่อน ซึ่งคาดว่าจะคงเดิม	เพิ่มขึ้น	ลดลง
อัตราการกันกำไรสุทธิเพื่อการลงทุนต่อ (RR)	เพิ่มขึ้น	ลดลง

ข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการวางแผนความต้องการเงินทุน

- เมื่อสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงินเปลี่ยนแปลงจากที่เคยเป็นในปีก่อน
 - สัดส่วนระหว่างสินค้างเหลือ / ยอดขายลดลง : เนื่องจากการปรับเปลี่ยนนโยบายสต็อกสินค้า ทำให้ใช้เงินลงทุนในสินค้างเหลือน้อยลง **"AFN ลดลง"**
 - สัดส่วนระหว่างต้นทุนขาย / ยอดขายลดลง : การประหยัดจากขนาดของการสั่งซื้อขนาดใหญ่ (Economic of Scales) ทำให้**ต้นทุนขายลดลง** กำไรสะสมส่วนเพิ่มมากขึ้น **"AFN ลดลง"**
- การสำรวจกำลังการผลิตที่เหลืออยู่ ว่าเพียงพอต่อการขยายตัวของยอดขายหรือไม่ โดยใช้ การคาดคะเนความสามารถ ณ ระดับเต็มกำลังการผลิตขณะที่ปัจจุบันมีกำลังการผลิตเหลือ

$$\text{การคาดคะเนความสามารถ ณ ระดับเต็มกำลังการผลิต} = \frac{\text{ยอดขาย ณ ระดับเต็มกำลังการผลิต}}{\% \text{กำลังการผลิตที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน}}$$

- เมื่อการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเป็นการลงทุนที่มีลักษณะเป็นหน่วยเต็ม (Lumpy Asset)

แบบฝึกหัด

1. จากงบการเงินประจำปี 2560 ของบริษัท AA จำกัดที่ให้มา จงพยากรณ์งบการเงินของปี 2561 โดยวิธีการเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย (Percent – of – Sales Method) และเติมตัวเลขในตารางข้างล่างให้สมบูรณ์

บริษัท AA จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด

หน่วย : พันบาท	31 ธ.ค 60	ร้อยละของ ยอดขาย	31 ธ.ค 61
เงินสด	80		
ลูกหนี้การค้า	240		
สินค้าคงเหลือ	720		
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	1,040		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวม	3,200		
สินทรัพย์รวม	4,240		
เจ้าหนี้การค้า	160		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	40		
ตัวเงินจ่าย	252		
หนี้สินหมุนเวียนรวม	452		
เงินกู้ระยะยาว	1,244		
หุ้นสามัญ	1,605		
กำไรสะสม	939		
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	4,240		

กำหนดให้

- ยอดขายรวมในปี 2561 เพิ่มขึ้นจากยอดขายรวมในปี 2560 เท่ากับ 20% สินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนทุกรายการ ยกเว้นตัวเงินจ่าย ผันแปรตามยอดขาย ค่าใช้จ่ายทุกรายการผันแปรตามยอดขาย
- บริษัทมีกำลังผลิตเหลือเฟือพอที่จะรองรับยอดขายของปี 2561
- ในปี 2560 ราคาหุ้นเท่ากับ 16.96 บาทต่อหุ้น กำไรต่อหุ้นเท่า 1.60 บาท และเงินปันผลเท่ากับ 1.04 บาทต่อหุ้น คาดว่าในปี 2561 เงินปันผลจะเพิ่มเป็น 1.10 บาทต่อหุ้น
- ถ้าจำเป็นต้องจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอก บริษัทจะใช้ตัวเงินจ่ายเท่านั้น

บริษัท AA จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปี 2560

หน่วย : พันบาท

	2560	ร้อยละของ ยอดขาย	2561
ยอดขายรวม	8,000		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	7,450		
กำไรการดำเนินงาน	550		
ดอเบี้ยจ่าย	150		
กำไรก่อนภาษี	400		
ภาษีเงินได้บุคคล (40%)	160		
กำไรสุทธิ	240		
เงินปันผล			
กำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น			

ให้คำนวณความต้องการในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอก (AFN) จากสูตร

$$AFN = \frac{(A^*)}{S_0} \Delta S - \frac{(L^*)}{S_0} \Delta S - MS_1(RR)$$

2. สมมติว่าปัจจุบันคือ 31 ธันวาคม 2560 จากข้อมูลของ บจ.กวดดลเป็นใหญ่ ข้างล่าง ให้หาว่า AFN ปี 2561 ของบริษัท เท่ากับกี่บาท

งบแสดงฐานะการเงิน ณ 31 ธันวาคม 2560

เงินสด	1,000	เจ้าหนี้การค้า	1,800
ลูกหนี้การค้า	4,000	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,200
สินค้าคงเหลือ	8,000	เงินกู้ระยะสั้น	1,750
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสุทธิ	<u>15,000</u>	เงินกู้ระยะยาว	5,750
		หุ้นสามัญ	9,000
		กำไรสะสม	<u>8,500</u>
รวมสินทรัพย์	<u>28,000</u>	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>28,000</u>

- บริษัทมีรายรับจากการขายสินค้าในปี 2560 เท่ากับ 20,000 บาท ซึ่งเป็นรายรับจากการขายที่ใช้กำลังการผลิตเพียงร้อยละ 78 ของกำลังการผลิตทั้งหมด(วัดด้วยสินทรัพย์รวม)
- บริษัทคาดว่ารายรับจากการขายสินค้าในปี 2561 จะเท่ากับ 25,000 บาท ซึ่งหากสินทรัพย์ที่มีอยู่สามารถรองรับรายรับจากการขายสินค้าที่เพิ่มขึ้นได้ ก็ไม่มีความจำเป็นต้องลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและจะสมมติให้มูลค่าเท่าเดิมในปีถัดไป แต่หากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับรายรับจากการขายที่เพิ่มขึ้นได้ ให้ถือว่าสินทรัพย์ทุกประเภทตามที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินตอบสนองเร็ว (Spontaneous) ต่อรายรับจากการขายสินค้าและสัดส่วนระหว่างรายการที่ตอบสนองเร็วต่อรายรับจากการขายสินค้าจะคงเดิมทุกปี สำหรับรายการอื่นที่ไม่ตอบสนองเร็ว(Non-spontaneous) ต่อรายรับจากการขายสินค้า ให้ถือว่าไม่เปลี่ยนแปลง ยกเว้นนโยบายจะระบุเป็นอย่างอื่น
- ในปี 2561 บริษัทคาดว่าอัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin) เท่ากับร้อยละ 20 และอัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend payout ratio) เท่ากับร้อยละ 15

3. สมมติว่าวันนี้คือ 31 ธันวาคม 2560 งบแสดงฐานะการเงิน (บาท) ของ บจ.ปิ่นทอง ณ วันดังกล่าวปรากฏดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน 31 ธันวาคม 2560

สินทรัพย์หมุนเวียน	100	หนี้สินหมุนเวียน	80
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสุทธิ	<u>300</u>	หนี้สินระยะยาว	90
		ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ	<u>230</u>
รวมสินทรัพย์	<u>400</u>	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ	<u>400</u>

สินทรัพย์ทุกประเภทและหนี้สินหมุนเวียนทุกรายการตอบสนองเร็ว (Spontaneous) ต่อรายรับจากการขายสินค้า และสัดส่วนระหว่างรายการที่ตอบสนองเร็วต่อรายรับจากการขายสินค้าจะคงเดิมทุกปี สำหรับรายการอื่นที่ไม่มีข้อมูลกล่าวถึง ให้ถือว่าไม่เปลี่ยนแปลง และไม่ต้องสนใจผลกระทบจากการจัดหาเงินทุน (Financing feedback) ในปี 2561 อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend payout ratio) เท่ากับ 0.6 โดยบริษัทคาดว่ากำไรสะสมจะเพิ่มขึ้นเท่ากับ 24 บาท รายรับจากการขายสินค้าของบริษัทในปี 2561 จะเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ได้สูงสุดไม่เกินร้อยละเท่าไร จึงจะทำให้บริษัท ไม่ต้องพึ่งพิงเงินทุนจากแหล่งภายนอกที่ไม่ตอบสนองเร็ว (Nonspontaneous) ต่อรายรับจากการขายสินค้าเลย

จากข้อมูลของ บมจ.แก้วมณี เพื่อตอบคำถามข้อ 4-6 โดยสมมติว่าปัจจุบันคือ 31 ธันวาคม 2560 และไม่ต้องคำนึงถึงผลกระทบจากการจัดหาเงินทุน (Financing feedback)

4. บริษัทพยากรณ์ทางการเงินโดยสมมติว่ารายการในข้อใดต่อไปนี้ทุกรายการไม่ตอบสนองเร็ว (Nonspontaneous) ต่อรายรับจากการขายสินค้า

- สินค้าคงเหลือ เงินลงทุนชั่วคราว กำไรสะสม
- เงินลงทุนชั่วคราว สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เงินเบิกเกินบัญชี-ธนาคาร กำไรสะสม
- เงินลงทุนชั่วคราว เงินเบิกเกินบัญชี-ธนาคาร เจ้าหนี้การค้า

5. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการพยากรณ์ทางการเงินในปี 2561 ของบริษัท

- Retention ratio ของบริษัท ในปี 2561 เท่ากับร้อยละ 55
- บริษัทสมมติว่าต้นทุนและค่าใช้จ่ายทุกรายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแปรผันตรงกับรายรับจากการขายสินค้า
- AFN ในปี 2561 ของบริษัท มีค่าเป็นลบ
- ในปี 2561 บริษัทคาดว่าไม่ต้องจัดหาเงินทุนจากแหล่งภายนอกกิจการเลย

บมจ.แก้วมณี
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเปรียบเทียบ (ล้านบาท)
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	(จริง) 2560	(ล่วงหน้า) 2561
รายรับจากการขาย	36,000	41,400
หัก ต้นทุนขายสินค้าที่ขาย	(25,200)	(28,980)
กำไรขั้นต้น	10,800	12,420
หัก ค่าใช้จ่ายในการขาย ทั่วไปและบริหาร	(7,240)	(8,335)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้ (หรือ EBIT)	3,560	4,085
หัก ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(560)	(560)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	3,000	3,525
หัก ภาษีเงินได้	(600)	(705)
กำไรสุทธิของปี	2,400	2,820

งบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบ (ล้านบาท)

ณ 31 ธันวาคม

	(จริง) 2560	(ล่วงหน้า) 2561
สินทรัพย์		
เงินสด	640	736
เงินลงทุนชั่วคราว	440	475
ลูกหนี้การค้า	6,480	7,452
สินค้าคงเหลือ	9,000	10,350
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	16,560	19,013
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสุทธิ	12,600	13,030
สินทรัพย์รวม	29,160	32,043
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ		
เงินเบิกเกินบัญชี-ธนาคาร	2,100	2,352
เจ้าหนี้การค้า	4,320	4,968
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,880	3,312
หนี้สินหมุนเวียนรวม	9,300	10,632
เงินกู้ระยะยาว-ธนาคาร	3,500	3,500
หนี้สินรวม	12,800	14,132
หุ้นสามัญ	3,500	3,500
กำไรสะสม	12,860	14,411
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญรวม	29,160	32,043

6. ข้อสมมุติใดไม่ถูกต้องสำหรับการพยากรณ์ทางการเงินของบริษัทในปี 2561

- อัตราการเติบโตของรายรับจากการขายสินค้าเท่ากับร้อยละ 15 ต่อปี
- Gross profit margin เท่ากับร้อยละ 30
- อัตราภาษีเงินได้เท่ากับร้อยละ 20
- Net profit margin คงที่เหมือนของปี 2560